

TANNLØSHET

Et neglisjerbart fenomen?

Asbjørn Jokstad - Jon Ørstavik

Tannløshet

- Årsak
- Hvem rammes
- Når oppstår den
- Hvor mange
- Utviklingstrend

Årsaker

- Karies
- Pulpitt - apikal periodontitt
- Marginal periodontitt
- Andre sykdommer
 - Cancer, traume o.a.
- Medfødte defekt
 - Total anodonti

Forekomst og utbredelse

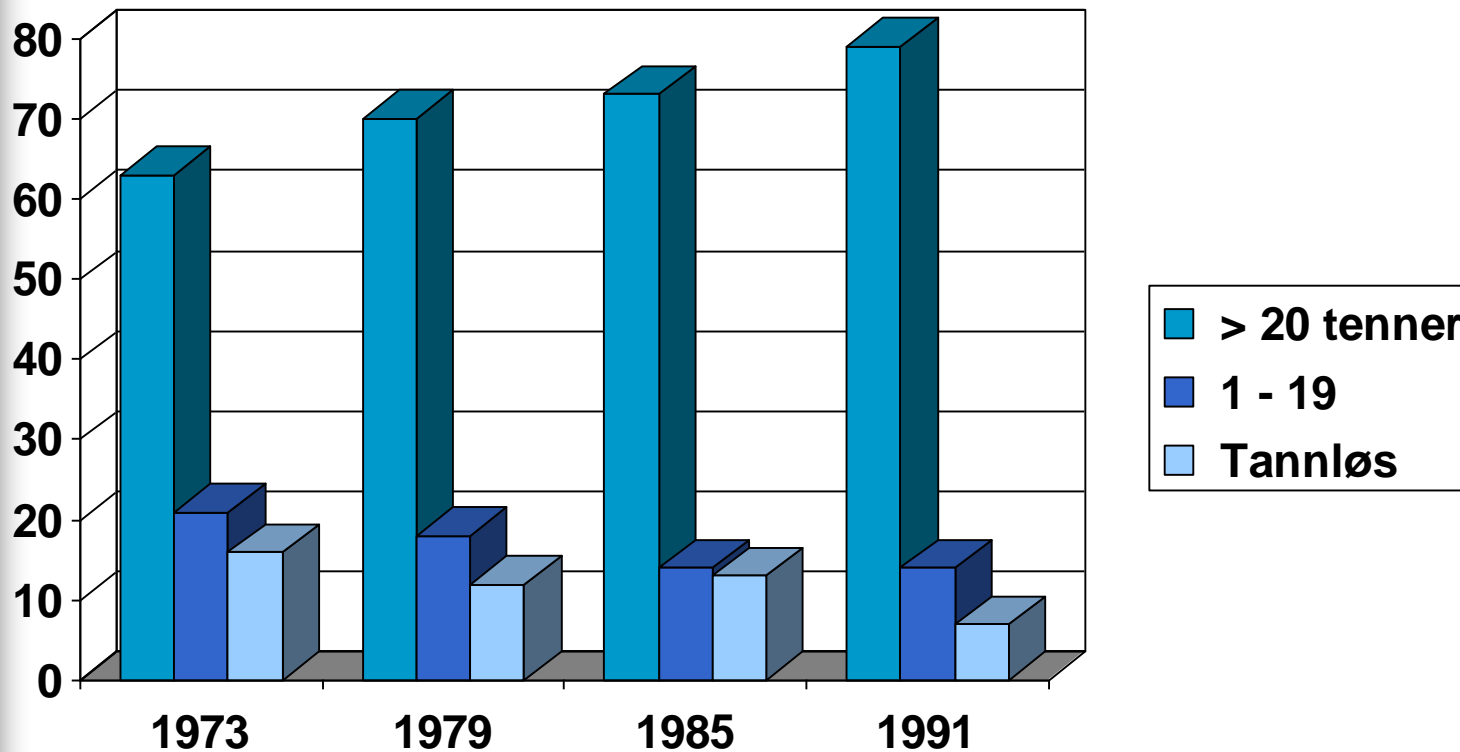
- Totalt blandt voksne:
 - Sverige 6% (1989), Norge 7%(1991)
- Utviklingstrend
 - Sverige: fra 15% i 1975 til 6% i 1989
 - Norge : fra 16% i 1973 til 7% i 1991
- Først og fremst hos eldre
 - Blandt 75-åringene i Norden:
 - Göteborg 23% Glostrup 45 % Jyväskylä 58%
- Relativt færre tannløse i de høyere aldersgrupper oppveies av økningen i det totale antall eldre

Forekomst i Norge

Estimert tannløshet

Nordmenn > 20 år Perioden 1973-91

Etter D.Holst (1992)

Hvordan er kvaliteten på
eksisterende proteser?

Konsekvenser

- Morfologisk
- Funksjonelt
- Sosialt

Morfologi

- Utseende
 - Tenner mangler
 - Vertikal ansiktsdimensjon redusert
 - Lippe/kinn faller inn

Funksjon

- Tap av tenner/periodontier som redskap og som signalapparat for regulering av underkjevefunksjon
 - Endret aktivitet i mimisk- og tyggemuskulatur
 - Talevansker
 - Spisevansker

Sosial tilpasning

- Miljømessig betinget
 - Kosterøyene (Sve) (Heyden)
 - Tannløse best tilpasset!
 - Adelaide (Aus) (Slade & Spencer, 1994)
 - Dobbelt så mange av tannløse som av betannede gamle følte seg sosialt handicappet, særlig i forbindelse med spising

Behandlingsbehov

- Sosialt
- Kosmetisk
- Talefunksjonelt
- Tyggefunksjonelt
- Sykdomsforebyggende

Behandlingsteknikker

- Konvensjonelle avtagbare hele plateproteser
 - ☞ Implantatstøttede faste broer
 - ☞ Implantatstøttede avtagbare dekkproteser